מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לתרגל הבנת הנקרא דרך הסקה, ניבוי ואיתור ראיות בטקסט
- להעשיר אוצר מילים ולחזק כללי לשון בסיסיים דרך הקשר
- לתרגל מיזוג מידע ממקורות שונים לכתיבה מסודרת
- לפתח חשיבה ביקורתית, נימוק עמדה וקבלת החלטות מושכלת

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – פרק 1 • פתיחה: ניבוי, הסקה וחשיבה ביקורתית – מושגי יסוד

1. א – מסקנה שמגיעים אליה מתוך רמזים ועובדות, בלי שהיא כתובה במפורש
2. ב – לתרגל ניבוי על בסיס רמזים ואז לבדוק אם הניחוש נכון

חלק ב' – פרק 1 • פתיחה: ניבוי, הסקה וחשיבה ביקורתית – תרגול

1. נכון – ניבוי מבוסס נשען על מידע קיים כמו כותרת, תמונה או משפט פתיחה
2. לא נכון – במשחק חושפים רמזים בהדרגה ומסיקים מסקנה רק בסוף

חלק ג' – פרק 1 • פתיחה: ניבוי, הסקה וחשיבה ביקורתית – השלמה והתאמה

1. רמזים
2. כותרת

חלק ד' – פרק 2 • הבנת הנקרא ועבודה עם טקסט – היכרות עם המשחקים

1. ב – להסיק מסקנות מתוך רמזים בטקסט
2. ב – להתאים בין סמל או מקור למושג המתאים
3. א – שאלות, התאמות ואותיות קסם

חלק ה' – פרק 2 • הבנת הנקרא ועבודה עם טקסט – תרגול מודרך

1. ראיות

חלק ו' – פרק 2 • הבנת הנקרא ועבודה עם טקסט – התאמה וסידור

1. ג (משפט שכתוב במפורש בטקסט)
2. א (מסקנה שלא כתובה במפורש אך נובעת מהטקסט)
3. ד (איור או סימן המייצג מושג)
4. ב (הטקסט או המסמך שממנו לקוחה הראיה)

חלק ז' – פרק 3 • אוצר מילים, לשון ודקדוק – זיהוי וכללים בסיסיים

1. ב – מילה בעלת משמעות דומה למילה אחרת
2. ב – 3 האותיות שמהן נבנית המילה ושאר המילים מאותה משפחה

חלק ח' – פרק 3 • אוצר מילים, לשון ודקדוק – תרגול והתאמה

1. נכון – אלו שש האותיות שעלולות לקבל דגש קל בתחילת מילה
2. לא נכון – ה' הידיעה נוספת בתחילת המילה, למשל: בית → הבית

חלק ט' – פרק 3 • אוצר מילים, לשון ודקדוק – השלמה והתאמה

1. כתב
2. הכלב

חלק י׳ – פרק 3 • אוצר מילים, לשון ודקדוק – התאמה

- 1 – ב (ענק)
- 2 – א (נאה)
- 3 – ד (זריז)
- 4 – ג (הלך (שורש))

חלק י״א – פרק 4 • מיזוג מקורות וכתיבה מבוססת טקסט – מושגי יסוד

1. א – אפשר לבדוק ולאמת אותו
2. א – מביע עמדה או הערכה אישית

חלק י״ב – פרק 4 • מיזוג מקורות וכתיבה מבוססת טקסט – תרגול ומיון

1. לעומת זאת
2. עובדה

חלק י״ג – פרק 4 • מיזוג מקורות וכתיבה מבוססת טקסט – התאמה וסדר

- 1 – ב (מספר התלמידים בכיתה הוא שלושים)
- 2 – ג (זה השיעור הכי מעניין השנה)
- 3 – ד (ירד גשם חזק)
- 4 – א (הטיול בוטל)

חלק י״ד – פרק 5 • קבלת החלטות, חוסן ועמדה אישית – הכרת מושגי יסוד

1. ב – מצב שיש בו שתי אפשרויות ואין תשובה אחת נכונה
2. א – האפשרות שבה בוחרים ומנמקים אותה

חלק ט״ו – פרק 5 • קבלת החלטות, חוסן ועמדה אישית – נ/ל ואוצר מילים

1. נכון – נימוק מסביר מדוע האדם חושב כך ומחזק את העמדה
2. לא נכון – חוסן הוא היכולת להכיר ברגשות, לדבר עליהם ולהתמודד עם קושי

חלק ט״ז – פרק 5 • קבלת החלטות, חוסן ועמדה אישית – יישום: החלטות והשלכות

1. אפשרות
2. השלכות

חלק י״ז – פרק 5 • קבלת החלטות, חוסן ועמדה אישית – התאמת מושגים

- 1 – ב (מצב עם שתי אפשרויות ובלי תשובה אחת ברורה)
- 2 – ד (הסבר שתומך בעמדה שבחרו)
- 3 – א (התוצאה שתבוא בעקבות ההחלטה)
- 4 – ג (היכולת להתמודד עם קושי ולהתאושש ממנו)

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה טובה מציינת לפחות שני סממנים המבדילים עובדה מדעה (לדוגמה: אפשר לבדוק מול דעה אישית)
- התלמיד/ה מצטט/ת או מפנה למשפט ספציפי בטקסט ולא עונה מהזיכרון בלבד
- המשפט המשולב כולל מידע משני המקורות ושומר על משמעות נכונה

טיפים להפעלה:

- אפשר לחלק את החוברת לשיעור אחד לכל פרק, ולהשתמש בכרטיס היציאה כבדיקת הבנה מהירה בסוף השיעור
- לתלמידים המתקשים מומלץ להשתמש בגרסת החנ״מ עם הנחיות מפושטות ודוגמאות נוספות
- לעולים חדשים כדאי לשלב את גרסת העולים שמדגישה אוצר מילים בסיסי לפני המעבר למשימות ההבנה
- אפשר לשלב עבודה בזוגות בפרק הדילמות והחוסן כדי לעודד שיח ונימוק הדדי

חוברת תרגול – משחקי טקסט ומשימות

משחקי טקסט ומשימות

חט״ב · חנ״מ

תוכן החוברת

1. פרק 1 – פתיחה: ניבוי, הסקה וחשיבה ביקורתית
2. פרק 2 – הבנת הנקרא ועבודה עם טקסט
3. פרק 3 – אוצר מילים, לשון ודקדוק
4. פרק 4 – מיזוג מקורות וכתיבה מבוססת טקסט
5. פרק 5 – קבלת החלטות, חוסן ועמדה אישית
6. פרק 6 – סיכום, חזרה וכרטיס יציאה

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת הזו תמצאו תרגילים שמבוססים על המשחקים באתר, אבל אפשר לפתור אותם גם בלי לשחק. עברו על הפרקים לפי הסדר, ובכל תרגיל כתבו תשובה מלאה במשפטים שלכם. בסוף כל פרק יש כרטיס יציאה קצר לבדיקה עצמית.

בנק מילים: כתב | כותרת | השלכות | הכלב | אפשרות | לעומת זאת | רמזים | עובדה | ראיות

1 חלק א' – פרק 1 • פתיחה: ניבוי, הסקה וחשיבה ביקורתית – מושגי יסוד

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהי 'הסקה' בקריאת טקסט?

א) מסקנה שמגיעים אליה מתוך רמזים ועובדות, בלי שהיא כתובה במפורש

ב) העתקת משפט מהטקסט ג) קריאת הכותרת בלבד

2. מה המטרה של המשחק 'נחשו ובדקו'?

א) לשנן מילים חדשות ב) לתרגל ניבוי על בסיס רמזים ואז לבדוק אם הניחוש נכון

ג) לפתור חידות מתמטיות

2 חלק ב' – פרק 1 • פתיחה: ניבוי, הסקה וחשיבה ביקורתית – תרגול

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	ניבוי טוב מתבסס על רמזים מהטקסט ולא על ניחוש מקרי לגמרי	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	במשחק 'מי החשוד – צללית' מגלים את התשובה מיד, בלי רמזים מדורגים	☐	☐

3 חלק ג' – פרק 1 • פתיחה: ניבוי, הסקה וחשיבה ביקורתית – השלמה והתאמה

השלימו את המילה החסרה.

1. במשחק 'מי החשוד – צללית' מסיקים מסקנה מתוך _____ שנחשפים בהדרגה

2. לפני קריאת טקסט שלם, אפשר לנחש על מה הוא מדבר לפי ה_____ שלו

4 חלק ד' – פרק 2 • הבנת הנקרא ועבודה עם טקסט – היכרות עם המשחקים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. במשחק 'מי החשוד - בלש הטקסט' התלמידים צריכים בעיקר...

(א) לשנן רשימת מילים (ב) להסיק מסקנות מתוך רמזים בטקסט

(ג) לצייר דמות מהסיפור

2. במשחק 'התאמת מקורות וסמלים' המשימה העיקרית היא...

(א) לכתוב חיבור ארוך (ב) להתאים בין סמל או מקור למושג המתאים

(ג) לפתור תרגיל חשבון

3. המשחק 'מסע בתחנות - חדר בריחה' משלב בתוכו...

(א) שאלות, התאמות ואותיות קסם (ב) ציור חופשי בלבד (ג) משחק כדורסל

5 חלק ה' – פרק 2 • הבנת הנקרא ועבודה עם טקסט – תרגול מודרך

השלימו את המילה החסרה.

1. בבלש הטקסט יש לאסוף _____ מתוך הטקסט כדי להסיק מי הדמות הנכונה.

6 חלק ו' – פרק 2 • הבנת הנקרא ועבודה עם טקסט – התאמה וסידור

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. ראיה ישירה	___	**א.** מסקנה שלא כתובה במפורש אך נובעת מהטקסט
2. הסקה	___	**ב.** הטקסט או המסמך שממנו לקוחה הראיה
3. סמל	___	**ג.** משפט שכתוב במפורש בטקסט
4. מקור	___	**ד.** איור או סימן המייצג מושג

7 חלק ז' – פרק 3 • אוצר מילים, לשון ודקדוק – זיהוי וכללים בסיסיים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהי מילה נרדפת?

(א) מילה שמשמעותה הפוכה (ב) מילה בעלת משמעות דומה למילה אחרת

(ג) מילה שאין לה שורש

2. מהו השורש של המילה?

(א) האותיות הראשונות בלבד

(ב) 3 האותיות שמהן נבנית המילה ושאר המילים מאותה משפחה

(ג) הניקוד של המילה

8 חלק ח' – פרק 3 • אוצר מילים, לשון ודקדוק – תרגול והתאמה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	האותיות בגדכפ״ת הן ב, ג, ד, כ, פ, ת	☐	☐
2	ה' הידיעה תמיד נוספת בסוף המילה	☐	☐

9 חלק ט׳ – פרק 3 • אוצר מילים, לשון ודקדוק – השלמה והתאמה

השלימו את המילה החסרה.

1. השורש של המילה 'כתיבה' הוא _____

2. כאשר מוסיפים ה' הידיעה למילה 'כלב' מקבלים: _____

10 חלק י׳ – פרק 3 • אוצר מילים, לשון ודקדוק – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. גדול	___	**א.** נאה
2. יפה	___	**ב.** ענק
3. מהיר	___	**ג.** הלך (שורש)
4. הליכה	___	**ד.** זריז

11 חלק י״א – פרק 4 • מיזוג מקורות וכתיבה מבוססת טקסט – מושגי יסוד

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. עובדה היא משפט ש...

(א) אפשר לבדוק ולאמת אותו (ב) מביע רגש או דעה אישית (ג) תמיד כתוב בעיתון

2. דעה היא משפט ש...

(א) מביע עמדה או הערכה אישית (ב) אפשר להוכיח אותו במספרים

(ג) מופיע רק במילון

12 חלק י"ב – פרק 4 • מיזוג מקורות וכתיבה מבוססת טקסט – תרגול ומיון

השלימו את המילה החסרה.

1. כשממזגים שני מקורות וביניהם הבדל, אפשר להשתמש במילת הקישור _____ כדי לציין את ההבדל.

2. משפט שאפשר לבדוק אותו במספרים או בנתונים נקרא _____ .

13 חלק י"ג – פרק 4 • מיזוג מקורות וכתיבה מבוססת טקסט – התאמה וסדר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. עובדה	___	**א.** הטיול בוטל
2. דעה	___	**ב.** מספר התלמידים בכיתה הוא שלושים
3. סיבה	___	**ג.** זה השיעור הכי מעניין השנה
4. תוצאה	___	**ד.** ירד גשם חזק

14 חלק י"ד – פרק 5 • קבלת החלטות, חוסן ועמדה אישית – הכרת מושגי יסוד

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהי דילמה?

(א) מצב עם פתרון אחד וברור

(ב) מצב שיש בו שתי אפשרויות ואין תשובה אחת נכונה (ג) שאלה בחידון ידע

2. מהי עמדה אישית בדיון על דילמה?

(א) האפשרות שבה בוחרים ומנמקים אותה (ב) השאלה עצמה

(ג) הדמות הראשית בטקסט

15 חלק ט״ו – פרק 5 • קבלת החלטות, חוסן ועמדה אישית – נ/ל ואוצר מילים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	נימוק הוא הסבר שתומך בעמדה שבחרנו	☐	☐
2	חוסן רגשי פירושו להתעלם מהרגשות ולא לדבר עליהם	☐	☐

16 חלק ט״ז – פרק 5 • קבלת החלטות, חוסן ועמדה אישית – יישום: החלטות והשלכות

השלימו את המילה החסרה.

1. כשבוחרים אפשרות אחת בדילמה, בדרך כלל מוותרים על ה_____ האחרת

2. לפני שמחליטים כדאי לחשוב על ה_____ של ההחלטה, כלומר מה יקרה בעקבותיה

17 חלק י״ז – פרק 5 • קבלת החלטות, חוסן ועמדה אישית – התאמת מושגים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. דילמה	___	**א.** התוצאה שתבוא בעקבות ההחלטה
2. נימוק	___	**ב.** מצב עם שתי אפשרויות ובלי תשובה אחת ברורה
3. השלכה	___	**ג.** היכולת להתמודד עם קושי ולהתאושש ממנו
4. חוסן	___	**ד.** הסבר שתומך בעמדה שבחרו

כרטיס יציאה

האם אני יודע/ת להבדיל בין עובדה לדעה בטקסט נתון?

האם אני יכול/ה למצוא בטקסט ראיה שתומכת בתשובה שלי?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀